

Drzewa czerwono-czarne

Dana jest struktura danych będąca węzłem drzewa BST:

```
struct node {
    int key;
    node* left;
    node* right;
    node(int k, node* l, node* r):key(k), left(l), right(r){}
};
```

1. Napisz procedurę *node* find(node* tree, int x)*, która zwraca wskaźnik na węzeł zawierający *x*, lub *NULL*, jeśli nie ma takiego węzła.

```
node* find(node*& tree, int x)
{
    if (tree == NULL || tree->x == x)
    {
        return tree;
    }
    if (x < tree->x)
        return find(tree->left, x);
    else
        return find(tree->right, x);
}
```

2. Napisz rekurencyjną wersję procedury void insert (node *& tree, int x)

```
void insert(node*& tree, int x)
{
    if (!tree)
        tree = new node(x, NULL, NULL);
    else
        if (x < tree->x)
            insert(tree->left, x);
        else
            insert(tree->right, x);
}
```

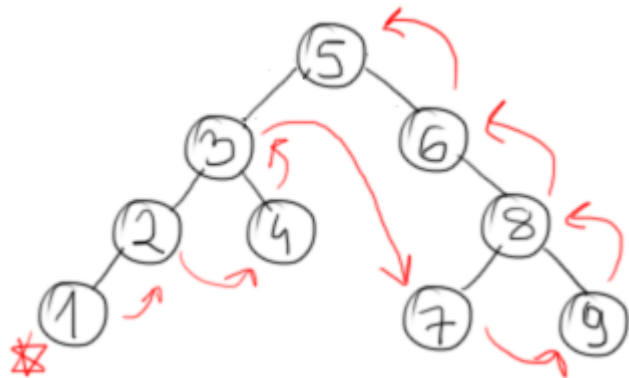
*Czy potrafisz zmienić ją tak, by zwracała poziom na którym został dodany węzeł (0- nowy węzeł to korzeń, bo drzewo było puste, 1 - bezpośrednio pod korzeniem itd.)?

```
int insert(node*& tree, int x, int i)
{
    if (!tree)
    {
        tree = new node(x, NULL, NULL);
        return i;
    }
    else
    {
        i++;
        if (x < tree->x)
            return insert(tree->left, x, i);
        return insert(tree->right, x, i);
    }
}
```

3. Drzewo BST o różnych kluczach można odtworzyć z listy par klucz_węzła:klucz_ojca.

a) Narysuj drzewo BST reprezentowane przez listę par: 1:2, 2:3, 3:5, 4:3, 6:5, 8:6, 7:8, 9:8

b) wypisz jego klucze w porządku POSTORDER

Strzałki pokazują przechodzenie postorder (lewy, prawy, klucz): 1 2 4 3 7 9 8 6 5

4. Napisz procedurę `void destroy(node* tree)`, która odwiedza węzły drzewa `tree` w porządku postorder lecz zamiast wypisywać klucz odwiedzanego węzła wywołuje `delete` tego węzła.

```
void destroy(node *tree)
{
    if(tree)
    {
        destroy(tree->left);
        destroy(tree->right);
        delete(tree)
    }
}
```

5. Podaj definicję drzewa czerwono-czarnego. Narysuj poprawne drzewo, które na lewo od korzenia ma 1 węzeł, a na prawo 7 węzłów.

Drzewo RB - samobalansujące się binarne drzewo wyszukiwań, które:

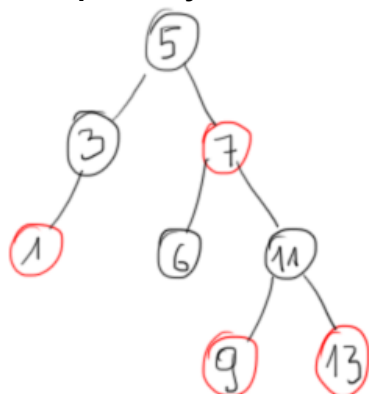
- posiada węzły o kolorze czarnym lub czerwonym
- na każdej ścieżce między liściem a korzeniem znajduje się taka sama ilość czarnych węzłów
- każdy liść i korzeń są czarne
- lewe dzieci mają mniejsze wartości, prawe - większe lub równe
- każdy węzeł może mieć co najwyżej dwóch synów

6. Zadeklaruj strukturę `RBnode` tak, aby dziedziczyła z `node`.

Napisz funkcję `int HB(RBnode * tree)`, która oblicza czarną wysokość drzewa `tree`.

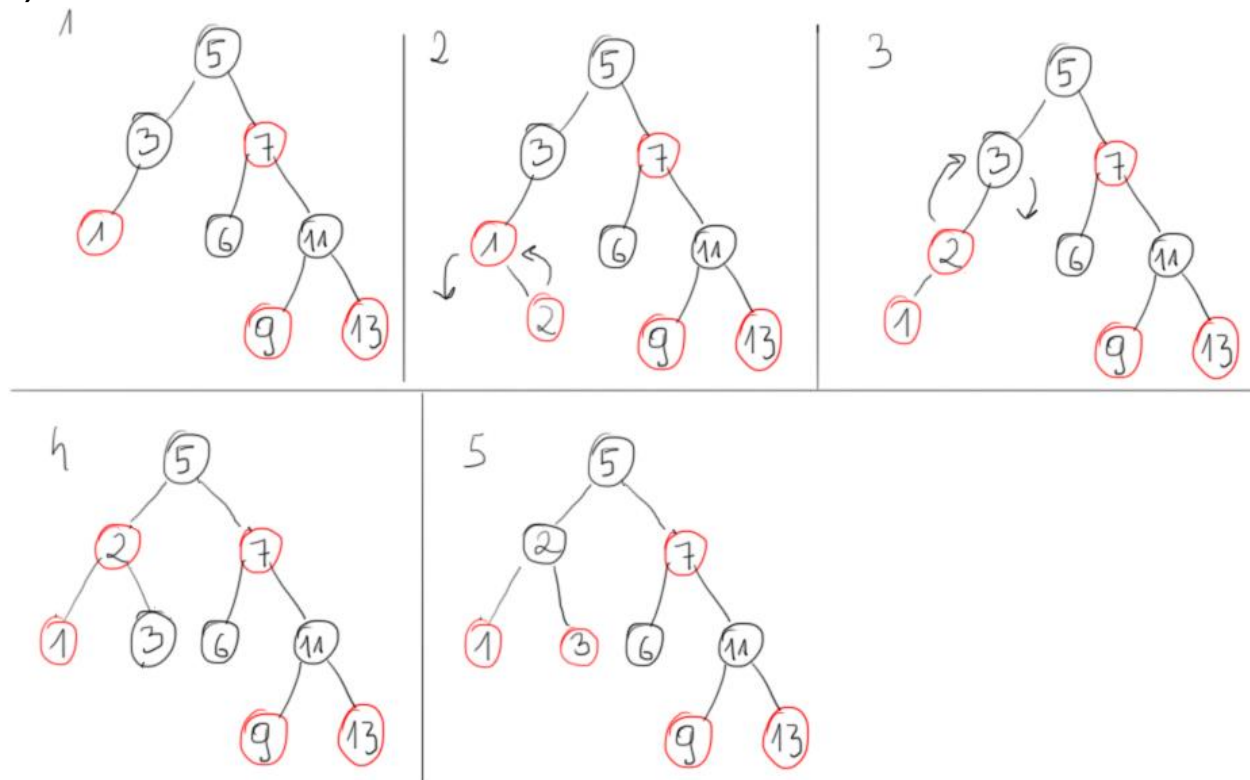
```
struct RBnode : public node
{
    node* parent;
    bool isBlack;
    RBnode(int k, node* l, node* r, node* p, bool B=false):node(k,l,r),parent(p),
isBlack(B){};
}
```

7. W poniższym drzewie czerwono-czarnym:

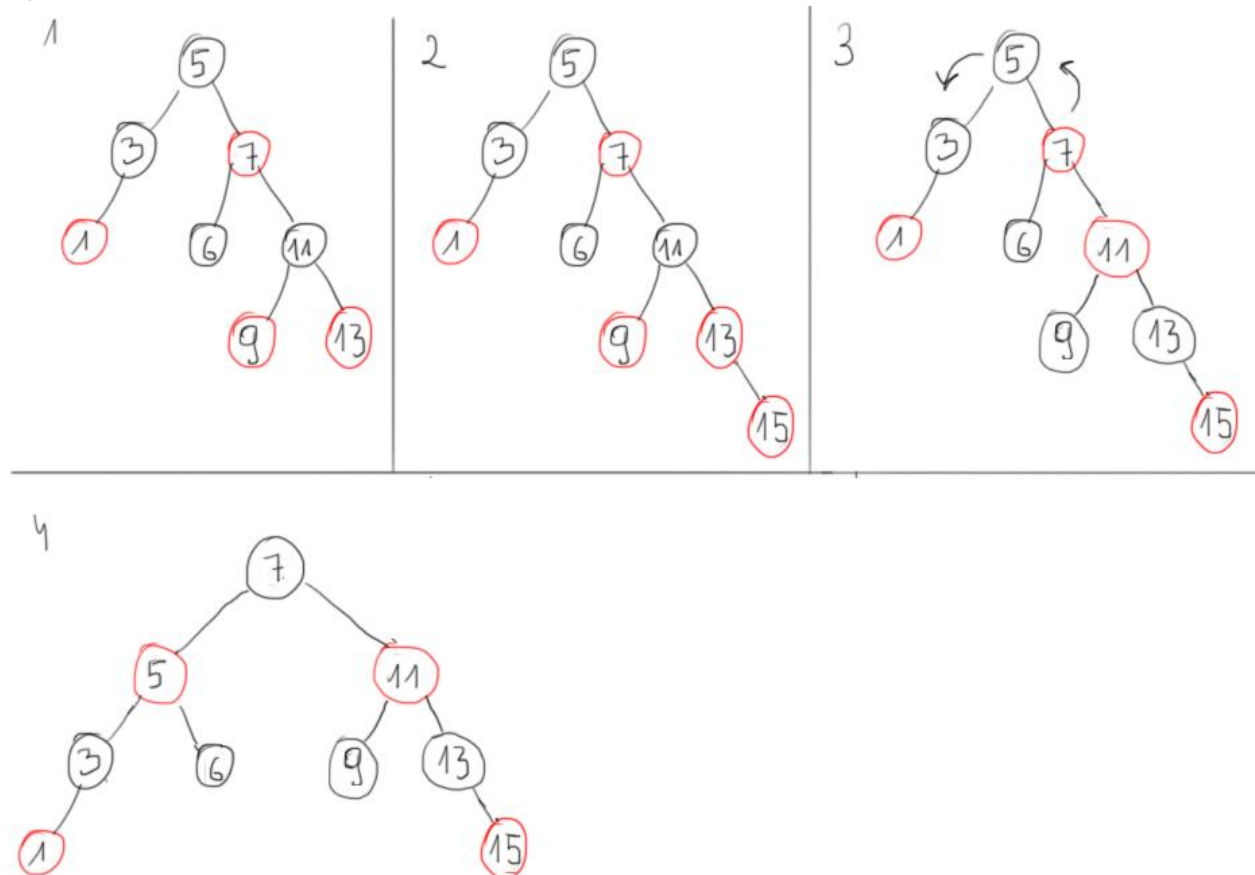
Za każdym razem narysuj wynikowe drzewo i napisz ile rotacji i przekolorowań wykonałeś. Nie rysuj etapów pośrednich.

a) wstaw 2

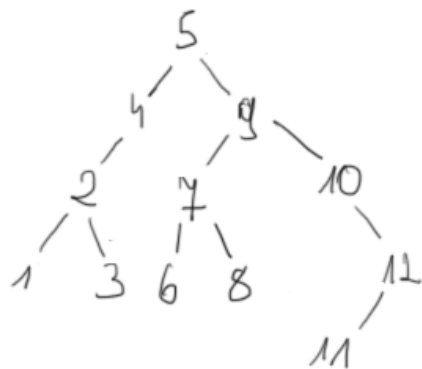
- rotacja w lewo 1 i 2 (ojciec dwójki jest czerwony, wujek, czyli liść, jest czarny, ojciec jest lewym dzieckiem a dwójka jest prawym dzieckiem więc zwykła rotacja w lewo)
- rotacja w prawo 2 i 3 (ojciec jedynki jest czerwony, wujek czarny, więc rotacja. Jedynka i dwójka są lewymi dziećmi więc rotacja ojciec-dziadek w prawo)
- zamiana kolorów 2 i 3 (bo po rotacji ojciec-dziadek)

b) wstaw 15

- zniesienie czarnego z 11 na 9 i 13 (bo 9 i 13 jako ojciec i wujek piętnastki są czerwone)
- rotacja w lewo 5 i 7 (bo 11 i 7 są prawymi dziećmi, więc rotacja ojciec-dziadek jedenastki w lewo)
- zamiana kolorów 5 i 7 (bo po rotacji ojciec-dziadek)

8*. Dane są klucze drzewa BST wypisane w porządku preorder: 5 4 2 1 3 9 7 6 8 10 12 11. Narysuj to drzewo.

B-drzewa

9. a) Jakie informacje przechowujemy w wewn. węzłach B-drzewa, a jakie w liściach?

To zadanie mam na 0.8 punkta, nie wiem kompletnie jak je zrobić poprawnie, bo nigdy podczas tego kursu nie było podziału na węzeł wewnętrzny i liść, jedynie był po prostu węzeł, który ma zmienną booleanową, która określa, czy dany węzeł jest liściem czy nie

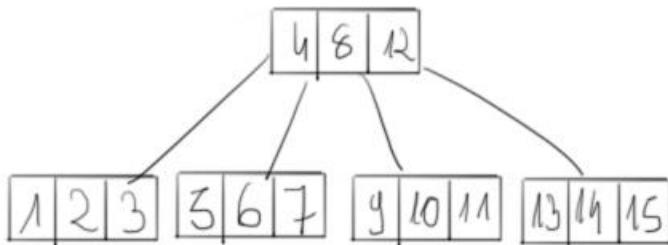
- Lista dzieci (tylko wierzchołek)
- Lista kluczy
- Ilość kluczy
- Czy jest liściem (boolean)

b) Jakie warunki musi spełniać drzewo złożone z takich węzłów, by nazwać je B-drzewem?

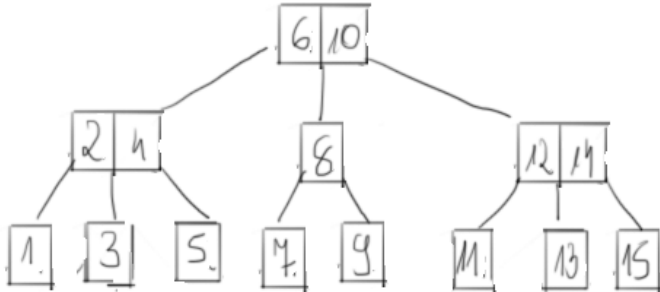
- Wszystkie lewe dzieci są mniejsze
- Wszystkie prawe dzieci są większe lub równe
- Każdy węzeł (poza korzeniem) może mieć od $t-1$ do $2t-1$ kluczy
- Każdy węzeł zawsze ma o 1 więcej dzieci od kluczy

10. Narysuj poprawne B-drzewo o $t=2$ zawierające dokładnie 15 kluczy.

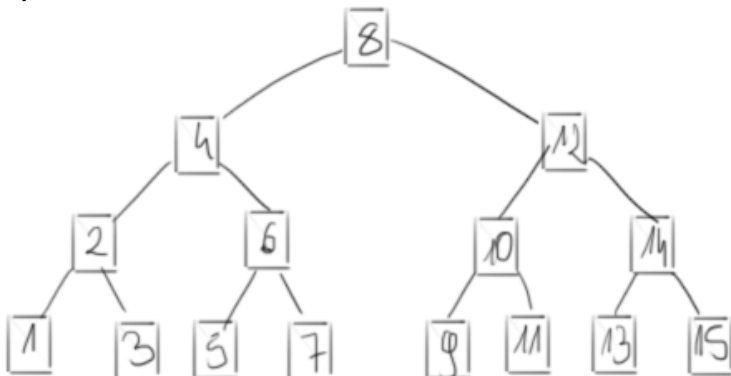
a) na dwóch poziomach (korzeń i dzieci)

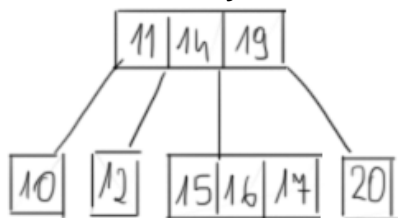
b) na trzech

c) na czterech

11. Podano na rysunku B-drzewo o $t=2$:

- dodaj do niego 9

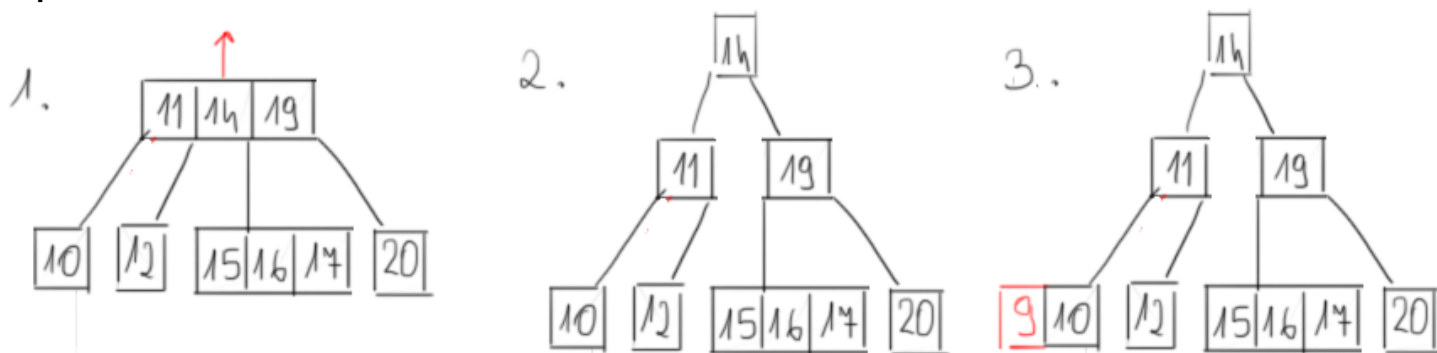
Tutaj mamy dwie opcje, albo po prostu dołączamy dziewiątkę do dziesiątki (i to rozwiązanie jest poprawne, ale kij wi, czy CJowi ono odpowiada) i dopiero później naprawiamy ewentualne błędy rekurencyjnie idąc z dołu w górę (**down-top**)

Druga opcja to "przygotowywanie" drzewa przed wstawieniem elementu idąc w dół. (**top-down**)

Polega to na tym że usuwać i dodawać można tylko do liścia i

W przypadku usuwania: jeżeli liczba kluczy jest minimalna ($t-1$) to nie wchodzi, zrzucamy jednego rodzica w dół i łączymy z bratem

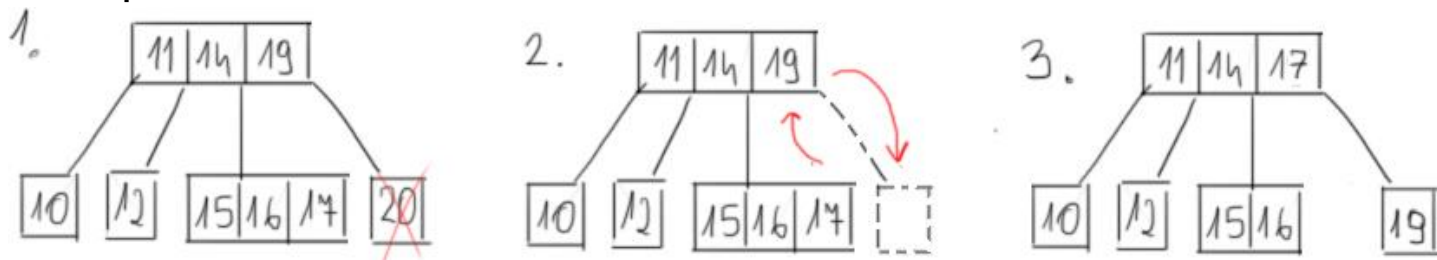
W przypadku dodawania: jeżeli liczba kluczy jest max ($2t-1$) to robimy splita **top-down**:

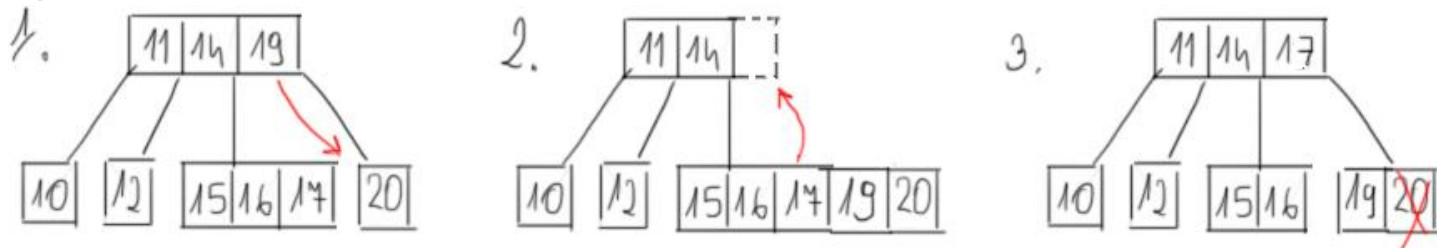
(korzeń już jest pełny więc od razu go rozbijamy)

- usuń z niego 20

down-top:

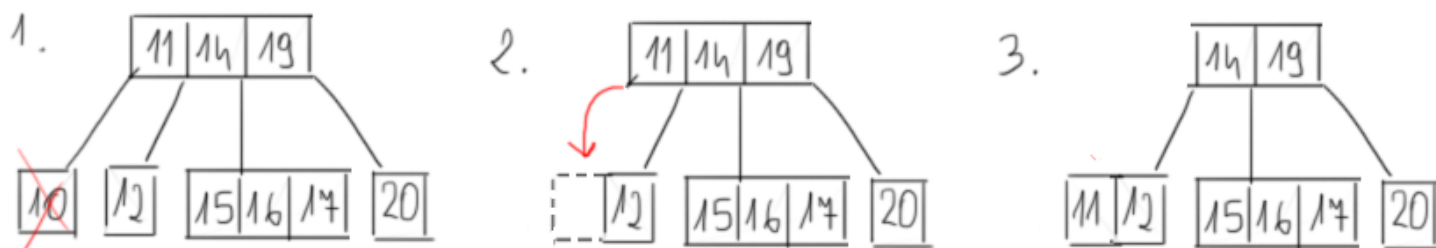

top-down:

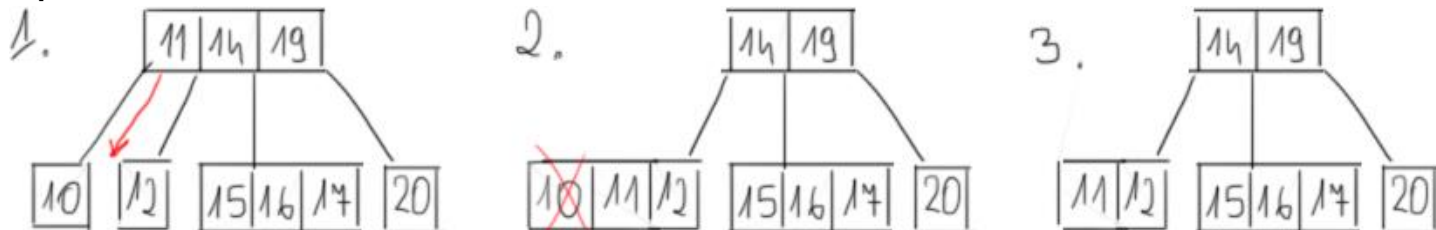

- usuń z niego 10

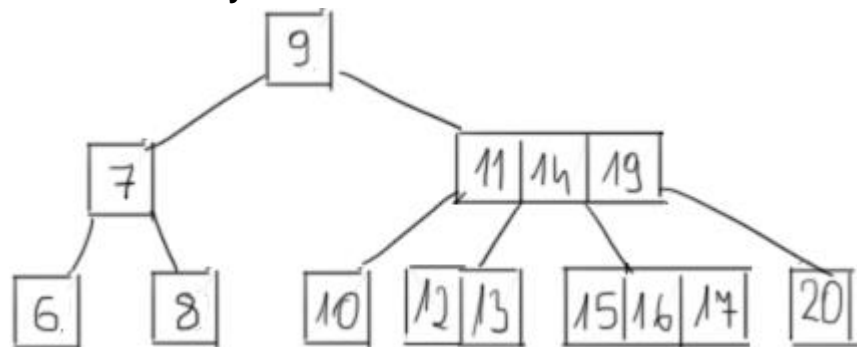
down-top:

top-down:

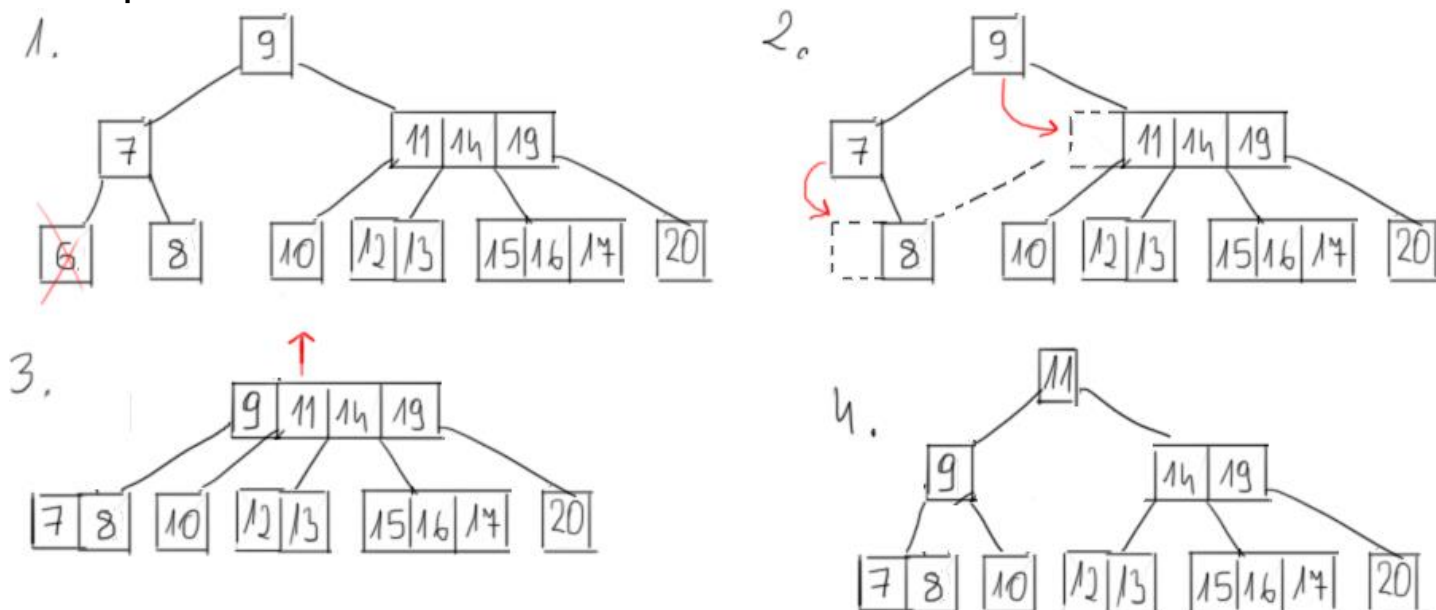

12. Podano na rysunku B-drzewo o $t=2$:

- usuń z niego 6

down-top:

- dodaj do niego 21

tutaj rysunek

13. W B-drzewie o ustalonym $t=5$ oblicz:

- a) ile maksymalnie węzłów może występować na k -tym poziomie (przyjmując, że korzeń to poziom 0)
 $(2t)^k$
- b) sumując ten wzór, oblicz ile maksymalnie węzłów może występować w całym drzewie o głębokości k

$$\sum_{i=0}^k (2t)^i$$

- c) ile zatem maksymalnie kluczy może występować w drzewie o głębokości k ?

$$\sum_{i=0}^k (2t)^i (2t - 1)$$

- d) o ile wzrośnie całkowita liczba kluczy, jeśli dla liści t zwiększymy do wartości $t=10$ (a dla pozostałych węzłów pozostawimy $t=5$)?

PRZYPOMNIENIE

```
struct node {
    int key;
    node* left;
    node* right;
    node(int k, node* l, node* r):key(k),left(l),right(r){}
};
```

1. Zapisz warunki jakie muszą spełniać klucze drzewa BST.

- Jeżeli węzeł posiada lewe poddrzewo, to wszystkie węzły w tym poddrzewie mają wartość nie większą od wartości danego węzła.
- Jeżeli węzeł posiada prawe poddrzewo, to wszystkie węzły w tym poddrzewie mają wartość nie mniejszą od wartości danego węzła.

2. Napisz procedurę `node* find(node* tree, int x)`, która zwraca wskaźnik na węzeł zawierający x , lub NULL, jeśli nie ma takiego węzła.

```
node* find(node*& tree, int x) {
    if(tree == NULL || tree->x == x) return tree;
    if(x < tree->x) return find(tree->left, x);
    else return find(tree->right, x);
}
```

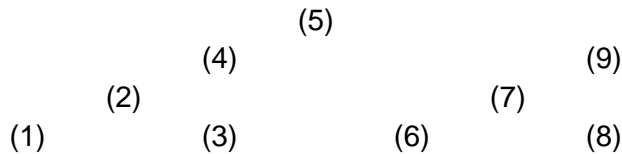
3. Napisz procedurę `void insert(node*& tree, int x)` (dodaje do drzewa `tree` klucz `x`).

```
void instert(node*& tree, int x) {
    if(!tree) tree = new node(x, NULL, NULL);
    else
        if(x < tree->x) insert(tree->left, x);
        else insert(tree->right, x);
}
```

4. Drzewo BST o różnych kluczach można odtworzyć z listy par `klucz_wezła:klucz_ojca`.

(a) Narysuj drzewo BST reprezentowane przez listę par: 1:2, 2:4, 3:2, 4:5, 6:7, 7:9, 8:7, 9:5.

(b) wypisz jego klucze w porządku: INORDER, (c) PREORDER, (d) POSTORDER.

Inorder - 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9

Preorder - 5, 4, 2, 1, 3, 9, 7, 6, 8

Postorder - 1, 3, 2, 4, 6, 8, 7, 9, 5

5. Napisz procedurę `void wypisz(node *tree, int order=0)`, która wypisuje klucze drzewa `tree` w porządku inorder gdy `order=0`, preorder gdy `order=1`, postorder gdy `order=2`.

```
void inorder(node *t) // wypisanie kluczy w porzadku "in order"
{
    if(t)
    {
        inorder(t->left);
        std::cout << t->x << " ";
        inorder(t->right);
    }
}

void preder(node *t) // wypisanie kluczy w porzadku "pre order"
{
    if(t)
    {
        std::cout<<t->x<<" ";
        preder(t->left);
        preder(t->right);
    }
}

void postorder(node *t) // wypisanie kluczy w porzadku "post order"
{
    if(t)
    {
        postorder(t->left);
        postorder(t->right);
        std::cout<<t->x<<" ";
    }
}
```

6. Jakie informacje przechowujemy w węźle drzewa czerwono-czarnego? Podaj definicję drzewa czerwono czarnego. Zadeklaruj strukturę RNode tak, by dziedziczyła z node. Czy można dla niej użyć funkcji napisanych w zadaniach 2, 3 i 5?

Każdy węzeł drzewa czerwono-czarnego zabiera atrybuty:

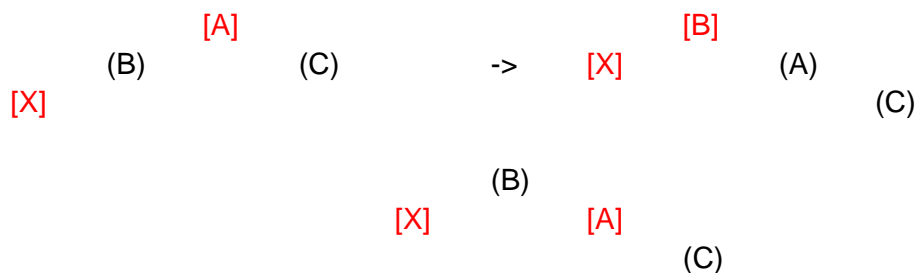
- Kolor: czerwony albo czarny
- Klucz
- Wskaźnik na prawego lub lewego syna
- Wskaźnik na ojca

Drzewem czerwono-czarnym nazywamy drzewo przeszukiwań binarnych dla którego każdy węzeł posiada dodatkowy bit koloru – czarny lub czerwony – o następujących właściwościach

- Każdy węzeł posiada kolor
- Korzeń jest koloru czarnego
- Każdy liść (NULL) jest czarny
- Dla czerwonego węzła dzieci są zawsze czarne
- Każda ścieżka z węzła do liścia ma zawsze taką samą liczbę czarnych węzłów

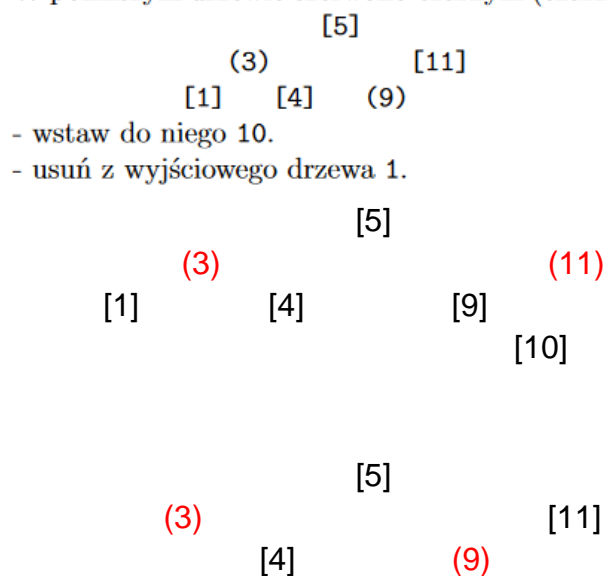
7. Uzasadnij posługując się rysunkiem i opisem, że operacje na drzewie czerwono-czarnym (rotacja i przekolorowanie) nie zmieniają ilości czarnych węzłów, na żadnej ścieżce od korzenia do liścia.

Rotacja:

Przekolorowanie:

8. W poniższym drzewie czerwono-czarnym (czarne węzły oznaczono nawiasem kwadratowym):

- wstaw do niego 10.

- usuń z wyjściowego drzewa 1.

9. Jakie informacje przechowujemy w węźle B-drzewa? Podaj definicję B-drzewa.

- Tablica kluczy
- Stopień
- Tablica wskaźników na dzieci
- Liczba aktualnych kluczy
- Czy jest liściem

10. Narysuj B-drzewo o $t = 3$ zawierające dokładnie 17 kluczy na trzech poziomach: korzeń jego dzieci i wnuki. Następnie usuń z tego drzewa korzeń.

```

      (3      6      9      12)
(1   2) (4 5) (7 8) (10 11) (13 14 15 16 17)
```

```

      (6)
      (3)      (9      12)
(1   2) (4 5) (7 8) (10 11) (13 14 15 16 17)
```

```

      (5)
      (3)      (9      12)
(1   2) (4) (7 8) (10 11) (13 14 15 16 17)
```

11. Podano na rysunku B-drzewo o $t = 2$:

```

      (9)
      (7)      (11      14      19)
(6) (8) (10) (12 13) (15 16 17) (20)
```

- usuń z tego drzewa 7.
- dodaj do niego 18.

```

      (9)
(6 8)      (11      14      19)
      (10) (12 13) (15 16 17 18) (20)
```

```

      (9)
(6 8)      (11      14      16      19)
      (10) (12 13) (15) (17 18) (20)
```

```

      (9)      14)
(6 8)      (11)      (16      19)
      (10) (12 13) (15) (17 18) (20)
```

12. W B-drzewie o $t = 10$:

- ile kluczy może zawierać korzeń (podaj przedział),
- ile dzieci może mieć korzeń (podaj przedział),
- ile kluczy może mieć potomek korzenia (podaj przedział),
- ile dzieci może mieć potomek korzenia (podaj przedział),
- ile maksymalnie węzłów może być na k -tym poziomie (przyjmując, że korzeń to poziom 0).
- ile łącznie kluczy może być na k -tym poziomie (podaj przedział).

$t-1$ $2t-1$

- 1 - 19
- $0 - 20 \setminus \{1\}$ - bez 1
- 9 - 19   - $t-1$ $2t-1$
- $0 - 20 \setminus \{1\}$